

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-3-67-1>

УДК 33

Мисака Г.В., Нарсія К.Н.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ОСНОВІ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. В статті охарактеризовано особливості автоматизованого формування фінансових результатів та розглянуто необхідність впровадження і вдосконалення автоматизації системи обліку та контролю, що зумовлено ускладненням і посиленням обсягу та якості економічної інформації. Розкрито сутність та перспективи впровадження модуля ERP Управління підприємством 2 в управлінні сучасним підприємством. Проведена порівняльна характеристика вибірки інформаційних систем і технологій, впроваджуваних в управління діяльністю підприємства. Рекомендовано для розв'язання проблем запровадження інформаційних технологій удосконалення процесу його реалізації в управлінні сучасними підприємствами, що забезпечить безперервний облік і контроль за станом і рухом ресурсів на підприємстві, отримання первинних даних про результати діяльності підприємства в режимі реального часу, оперативну підготовку аналітичних документів, прогнозування показників роботи підприємства, підвищення ефективності прийняття управлінських рішень.

Ключові слова: автоматизація системи обліку, комп'ютеризація, автоматизовані інформаційні системи, автоматизоване робоче місце бухгалтера, удосконалення управління.

Mysaka Anna, Narsiia Kristina

Taras Shevchenko National University of Kyiv

IMPROVEMENT OF ACCOUNTING FINANCIAL RESULTS BASED ON APPLICATION OF MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES

Summary. It is already clear that the most prosperous in the business world are those business entities that are able to collect, process, analyze and decide on the basis of that decision, that is, those enterprises that use modern information technologies. An increasing number of executives understand that the most effective automation system is that which covers all interconnected multifaceted business processes, all aspects in the middle and outside of the business. With the help of such systems, you can evaluate the actual state of the enterprise, as well as forecast and model managerial decisions. Revealed the importance of financial reporting of the company and methodic of analyzing the financial statements, which provides a reliable financial performance, exposed its value, content and specific methodical techniques. The article describes the peculiarities of automated formation of financial results and considers the necessity of introducing and improving automation of the accounting and control system due to the complication and increase of the volume and quality of economic information. The essence and prospects of implementation of the module ERP Enterprise Management 2 in the management of a modern enterprise are revealed. The comparative characteristic of a sample of information systems and technologies implemented in the management of the company's activity is carried out. It is recommended for solving problems of introduction of information technologies to improve the process of its implementation in the management of modern enterprises, which will ensure continuous accounting and control of the state and movement of resources in the enterprise, obtaining initial data on the results of the enterprise in real time, operational preparation of analytical documents, forecasting performance indicators of the enterprise, increase of the efficiency of making managerial decisions.

Keywords: automation of accounting system, computerization, automated information systems, automated workplace of accountant, improvement of management.

Постановка проблеми. Управління підприємствами в умовах сучасних трансформацій, які супроводжують їх функціонування та розвиток, що викликані змінами зовнішнього середовища та супроводжуються виникненням кризових ситуацій в діяльності підприємств, все частіше потребують застосування підходів, які здатні оптимізувати взаємодію його внутрішнього середовища та зовнішніх чинників впливу на систему господарювання. Вирішити це складне завдання покликано запровадження інформаційних технологій в управлінні діяльністю підприємства.

Проте, реалізація поставленої мети, що спрямована зробити систему управління діяльністю підприємства більш ефективною, пов'язана із виникненням проблем економічного, організаційного, технічного та іншого характеру, які вимагають негайного розв'язання. Мінімізація, а. також усунення існуючих проблем дозволять суттєво підвищити ефективність господарювання підприємства.

Кожне підприємство, що функціонує в умовах гострої конкурентної боротьби, повинно організувати таку систему бухгалтерського обліку, яка

забезпечить управлінців надійною, своєчасною, корисною інформацією про фінансово-господарську діяльність та допоможе приймати обґрунтовані фінансові та управлінські рішення, спрямовані на забезпечення економічної стійкості підприємств.

Тому актуалізується проблема організації автоматизованої системи обліку забезпечення формування фінансових результатів діяльності підприємства, яка буде сприяти надходженню та обробці якісної інформації для потреб користувачів і пошуку на цій основі способів підвищення і зміцнення прибутковості підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням автоматизації бухгалтерського обліку присвячені праці вітчизняних науковців А.М. Берези, М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, В.П. Завгороднього, С.В. Івахненко, Ю.Я. Литвина, В.П. Маслова, І.І. Матієнко-Зубенко, В.С. Пономаренка, Л.О. Терещенко, Усач Б.Ф., а також зарубіжних Г.А. Титоренко, І.Т. Трубіліна, Г.В. Федорової та інших, що відзначаються фрагментарністю та розкривають, переважно, загальнотеоретичні аспекти автоматизованої обробки економічної інформації.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. В умовах перехідної економіки України у різних сферах господарювання чітко викристалізовується проблема управління господарською діяльністю. Особливо актуальним постає питання динамічності ведення бухгалтерського обліку фінансових результатів діяльності, який є однією із першорядних ланок у керівництві та обробці економічної інформації.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є розгляд особливостей застосування інформаційних технологій в обліку фінансових результатів в товаристві з обмеженою відповідальністю на основі створення єдиної інформаційної бази даних підприємства.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах розвитку економіки серед комплексу проблем бухгалтерського обліку важливе місце

займає питання формування, обліку та відродження у звітності фінансових результатів господарчих суб'єктів, оскільки фінансовий результат є одним з найважливіших економічних показників, який узагальнює результати господарської діяльності підприємства і надає комплексну оцінку її ефективності.

Стрімкими темпами в Україні розвиваються ринкові економічні відносини невід'ємною частиною яких є інформаційне забезпечення, що є запорукою успіху і конкурентоспроможності підприємств. Організація управління бухгалтерського обліку на підприємстві сьогодні неможливі без застосування інформаційних технологій і ефективного їх використання.

Будь-яке підприємство, реєструючи господарські операції в первинних документах, формує підсумкові дані про фінансово-господарську діяльність за конкретний розрахунковий період. Ці дані утворюють оперативну, статистичну та фінансову звітність [1, с. 112].

Фінансова звітність базується на даних первинного, аналітичного та синтетичного обліку і складається для задоволення інформаційних потреб різних груп користувачів.

Вхідною інформацією для автоматизованого рішення задач зведеного обліку і складання звітності є первинна інформація (рис. 1), що утворюється в процесі фінансово-господарської діяльності, а також інформація, яка повністю формується в процесі рішення задач інших ділянок обліку.

На прикладі компанії «ДДМ Медіа», яка веде бухгалтерський та управлінський облік в системі 1С, тому для комплексної автоматизації підприємства і виконання масштабних і складних задач на підприємстві рекомендується впровадити модуль «1С: ERP Управління підприємством 2».

«1С: ERP Управління підприємством 2» – інноваційне рішення для побудови комплексних інформаційних систем управління діяльністю багатопрофільних підприємств з урахуванням кращих світових і вітчизняних практик (рис. 2).

Рис. 1. Автоматизований комплекс обробка задач зведеного обліку і складання звітності

Джерело: розроблено автором

Функціональність підсистеми модуля ERP:

Управління фінансами. У конфігурації реалізована функціональність заявок на витрачання грошових коштів, підтримуються етапи формування та затвердження заявок, контролюється виконання платежів за заявками.

В обліку безготівкових грошових коштів розділені реєстрація оперативної інформації про вхідні та вихідні платежі (за первинними платіжними документами) і реєстрація виписок (реалізованих окремим документом). Це дозволяє підвищити оперативність обліку (зокрема, взаєморозрахунків), не спотворюючи при цьому облік коштів на розрахункових рахунках, полегшити обробку платіжок та виписок, отримати повний контроль за грошовими коштами, що знаходяться в процесі зарахування, списання або переміщення.

Облік фінансових результатів (прибутку, збитків) ведеться в розрізі напрямів діяльності підприємства. Склад напрямків: наприклад, PR, Digital, Creative, Media проектам і т. д. Підтримується опис довільних правил розподілу собівартості і виручки від продажів на напрями діяльності, що спираються на аналітику продажів.

Все це дозволяє детально аналізувати ефективність діяльності підприємства і розвивати бізнес, оптимізуючи склад напрямків діяльності.

А також представлена налаштована методична модель: план рахунків, шаблони проводок, фінансові звіти за МСФЗ.

Бюджетування. При цьому в системі використовується інтуїтивно зрозуміла настройка структури бюджетів за рахунок використання «табличної моделі бюджетування» (рис. 3). Дані можливості дозволяють істотно оптимізувати процес впровадження (коригування) обраних бюджетних моделей. Основні інновації рішення і розвиток функціоналу: настроюються види бюджетів і розширена аналітика, моделювання сценаріїв, управління бюджетним процесом, підтримка декількох валют, табличні форми введення і коригування, економічний прогноз, аналіз досягнення планових показників, складання зведеної звітності за результатами моніторингу, розширений фінансовий аналіз.

Управління витратами і розрахунок собівартості дозволяє організувати контроль за матеріальними потоками і споживанням ресур-

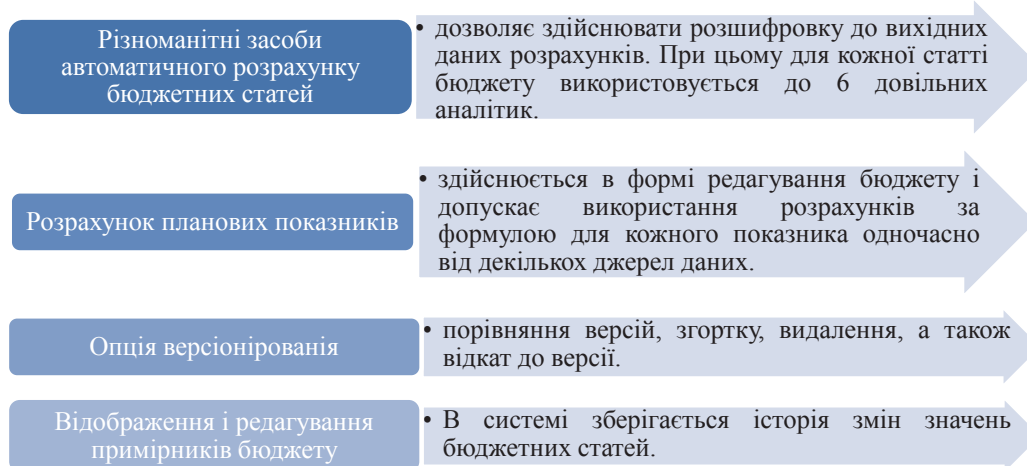
Рис. 2. Функціональність «1С: ERP Управління підприємством 2»

Джерело: створено автором

сів, що забезпечують виробничу, управлінську та комерційну діяльність підприємства. Облік витрат і розрахунок собівартості продукції виконуються на основі даних оперативного обліку.

Розширено класифікацію можливих до застосування ресурсів: товари (матеріальні ресурси в кількісно-вартісній оцінці); роботи (послуги з можливістю кількісного розподілу); послуги (послуги виключно в вартісному вираженні). Підсистема управління витратами забезпечує:

- облік фактичних витрат підприємства за видами діяльності;
- оперативний кількісний облік ресурсів у незавершеному виробництві;
- облік фактичних залишків незавершеного виробництва на кінець звітного періоду в необхідних розрізах;
- різні способи розподілу витрат на собівартість продукції, що випускається і виконуваних робіт, на виробничі витрати, напрями діяльності, на витрати майбутніх періодів;

Рис. 3. Технічна функціональність системи бюджетування

Джерело: складено автором

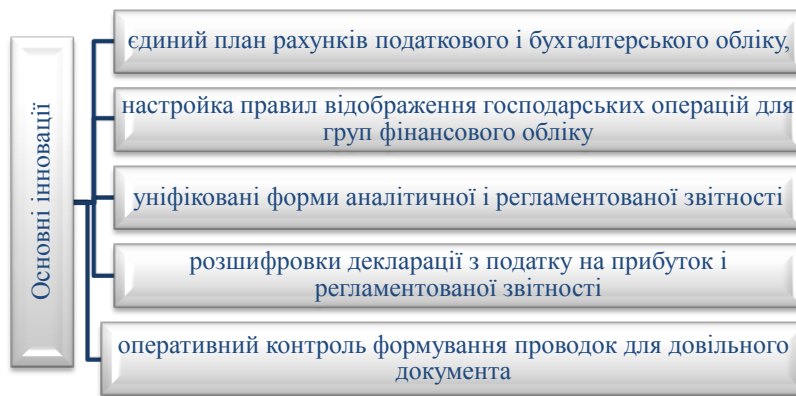

Рис. 4. Основні інновації регламентованого обліку в системі

Джерело: розроблено автором

- розрахунок фактичної собівартості випуску за період;
- надання даних про структуру собівартості випуску.

Розрахована собівартість може бути деталізована до обсягу вихідних витрат незалежно від кількості переділів виробничого процесу. Даний аналіз істотно підвищує наочність і контроль обґрунтованості виконаного розрахунку собівартості.

Управління продажами. У підсистемі реалізовані комерційні пропозиції, що дозволяють фіксувати історію переговорів з клієнтом по визначенню складу і умов продажів. Істотно розвинена функціональність замовлення як "центру управління" усіма подальшими діями по його обробці. Вводяться статуси замовлення ("не підтверджений", "до оплати", "до забезпечення", "до відвантаження"), що описують етапи проходження замовлення.

Підсистема надає можливість вказати графік оплати за замовленням клієнта (як в частині авансових платежів, так і платежів з погашення дебіторської заборгованості). Графік може формуватися з урахуванням обраного календаря.

Це дозволяє планувати надходження виручки по днях, контролювати дотримання клієнтом обумовлених термінів оплати, виділяти прострочену дебіторську заборгованість.

Система дозволяє класифікувати прострочену заборгованість по інтервалах глибини прострочення.

Управління закупівлями. Підсистема забезпечує менеджерів, відповідальних за постачання, інформацією, необхідною для своєчасного прийняття рішень про поповнення запасів ТМЦ, для зниження витрат на закупівлі і чіткої організації взаємодії з постачальниками. Функціонал підсистеми включає:

- оформлення замовлень постачальникам і контроль їх виконання;
- аналіз наслідків, до яких може привести невиконання замовлень постачальниками (до зриву якого клієнтського замовлення може привести недопоставка товарів або матеріалів);
- планування закупок з урахуванням прогнозованого рівня складських запасів і зарезервованих ТМЦ на складах;
- підбір оптимальних постачальників товару по їх надійності, історії поставок, критеріям терміновості виконання замовлень, пропонованих умов доставки, територіальному;
- складання графіків поставок і графіків платежів.

Регламентований облік. Регламентовані звіти, для яких така можливість передбачена нормативними документами, вивантажені в електронному вигляді. Підтримується технологія нанесення двомірного штрих-коду на листи податкових декларацій. Регламентована звітність про доходи фізичних осіб формується автоматично. Для подання до ПФР відомостей про обчисленому страховий стаж та сплачені страхові внески ведеться персоналізований облік працівників. Відповідна звітність також може бути вивантажена з системи і записана на носій інформації для передачі контролюючим органам. Актуальність форм регламентованої звітності підтримується можливістю автоматичного оновлення через Інтернет (рис. 4).

Висновки з проведеного дослідження. Розглянувши підходи до використання інформаційних систем та технологій в організації обліку необхідно правильно підбирати модуль, який поєднує використання спеціалізованих функцій (підсистем) для автоматизації бухгалтерського обліку фінансових результатів, підготовки та подачі фінансової, податкової та статистичної звітності. А при необхідності проведення аналізу основних економічних показників діяльності підприємства з метою створення прогнозу на наступні періоди роботи підприємства. В сучасних умовах має важливе значення автоматизація системи обліку, оскільки питання якісного проведення цього процесу є в основі результатів діяльності підприємства. Чим швидше оброблятимуться дані, тим якіснішими будуть прийняті управлінські рішення. Отже, під час автоматизації бухгалтерського обліку необхідно чітко визначити завдання автоматизації, щоб цей процес мав позитивні результати, а кошти, вкладені в нього приносили оперативність, якісність, контроль та відповідну віддачу.

Список літератури:

1. Бутинець Ф.Ф., Давидок Т.В., Євдокимов В.В., Легенчук С.Ф. Інформаційні системи і технології в обліку. Житомир : Рута, 2007. 468 с.
2. Голубнича Г.П., Мельник Т.Г. Звітність підприємств : навчальний посібник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 575 с.
3. Сфіменко В.І. Облік фінансових результатів: сучасний стан та шляхи удосконалення. *Вісник Фінансовий облік КНЕУ*. 2013. С. 278–284.
4. Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. Інформаційні системи і технології в обліку. Київ : КНЕУ, 2013. 157 с.
5. Усач Б.Ф. Удосконалення організації обліку, аналізу і аудиту фінансового стану суб'єктів господарювання. Київ : УБС НБУ, 2011. 352 с.

References:

1. Butynets F.F., Davydiuk T.V., Yevdokymov V.V., Lehenchuk S.F. (2007). Informatsiini systemy i tekhnolohii v obliku [Information systems and technologies in accounting]. Zhytomyr : Ruta. (in Ukrainian)
2. Holubnycha H.P., Melnyk T.H. (2012). Zvitnist pidpriemstv [Enterprise reporting]. Kyiv : Publishing and Printing Center «Kyiv University». (in Ukrainian)
3. Yefimenko V.I. (2013). Oblik finansovykh rezultativ: suchasnyi stan ta shliakhy udoskonalennia [Accounting for financial results: the current state and ways of improvement]. *Bulletin Financial Accounting KNEU*, vol. 18, pp. 278–284.
4. Tereshchenko L.O., Matiienko-Zubenko I.I. (2013). Informatsiiny systemy i tekhnolohii v obliku [Information systems and technologies in accounting]. Kyiv : KNEU. (in Ukrainian)
5. Usach B.F. (2011). Udoskonalennia orhanizatsii obliku, analizu i audytu finansovoho stanu subiektiv hospodariuvannia [Improvement of the organization of accounting, analysis and audit of financial condition of economic entities]. Kyiv : UBS NBU. (in Ukrainian)